

Tuntematon hermostosairaus leviää Ruotsissa

Ruotsalaiset eläinlääkärit ja viranomaiset ovat ymmällään rajuja hermosto-oireita aiheuttavan hevossairauden vuoksi. Tietoa sairastuneista kerätään Ruotsissa nyt valtakunnallista esiselvitystä varten.

Homeen ja haitallisten bakteerien pilaama säilöheinä saattaa olla yhteydessä hevosten rajuihin hermosto-oireisiin.

TEKSTI JA KUVA: JOHANNA VIITANEN

Kuluvana vuonna Ruotsissa on sairastunut hermosto-oireita aiheuttavaan tautiin jo 36 hevosta kolmessa eri tallissa.

Sairauden tyypillisimpiä oireita on takajalkojen taipuminen vuohisnivelistä yli normaalin liikeratansa eli hevoset "astuvat yli" takavuohisillaan. Osa sairastuneista hevosista on täytynyt lopettaa pian sairastumisen jälkeen eläinsuojelusyistä.

Eläinlääkärit ovat ottaneet sairastuneista hevosista laajat näytteet, ja osa lopetetuista hevosista on avattu ja tutkittu perusteellisesti kuoleman jälkeen, mutta patologit ja tutkijat eivät ole saaneet selville sairauden aiheuttajaa. Ruotsalaisviranomaiset ovat myös olleet yhteydessä muihin eurooppalaisiin ja amerikkalaisiin asiantuntijoihin, mutta tietoa sairauden aiheuttajasta ja hoidosta ei ole löytynyt ulkomailtakaan.

Marraskuussa Ruotsin eläinlääkintöviranomaiset ottivat suurennuslasin alle sairastuneiden hevosten lisäksi

niiden syömät rehut. Eläinlääkäreitä onkin pyydetty ilmoittamaan viranomaisille hevosten hermosto-oireista ja toimittamaan näytteitä myös hevosen syömistä rehuista. Kaikki sairastuneet hevoset ovat ilmeisesti syöneet säilöheinää, joka ainakin joissakin tapauksissa on osoittautunut homeiden ja haitallisten bakteerien pilaamaksi. Viranomaiset eivät kuitenkaan vielä marraskuussa halunneet sulkea pois muita mahdollisia syitä.

Hermosto-oireita aiheuttava sairaus on vaivannut vuoden 1998 jälkeen ainakin kahdeksan ruotsalaistallin hevosta. Takajalkojen epänormaalien liikeratojen lisäksi hevosilla on esiintynyt takaosan yleistä heikkoutta. Patologit ovatkin löytäneet avauksissa laajoja hermovaurioita lopetettujen hevosten takajaloista. Sairaus on hevosille hyvin piinallinen ja kivulias, ja yhteensä ainakin 37 hevosta on täytynyt lopettaa rajujen oireiden vuoksi. Pahimmassa tapauksessa

samalla tallilla on kuollut lyhyessä ajassa kymmenen hevosta.

Sairastuneita hevosia hoitaneet eläinlääkärit, eläinlääkintöviranomaiset, hevosia vakuuttavan Agrian ja rehunvalmistaja Krafftin edustajat sekä maan johtavat hevostutkijat tapasivat elokuussa sairauden tiimoilta. Eläinlääkintöviranomaiset odottavat rahoitusta esitutkimukseen, joka kartoittaisi tähänastisia tapauksia. Samalla tutkijat haluaisivat laatia menettelyohjeet tulevien tapausten varalle.

Myös Suomessa on muutaman viime vuoden aikana esiintynyt hermosto-oireita aiheuttavaa sairautta, ja hevosia on jouduttu myös lopettamaan takaosan halvauksien tai heikkouden vuoksi. Aiheuttajaksi on epäilty muun muassa hevosen herpesviruksen hermostomuotoa, mutta kaikkien sairastuneiden hevosten näytteistä ei ole löytynyt merkkejä herpesviruksesta. •